

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanku a sudkýň JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej, v právnej veci navrhovateľa: **V. a. s.**, M. č. X. X. B., IČO: X. proti odporcom: 1/ **JUDr. T. K.** advokát, Advokátska kancelária, B. č. X. X. B., správca konkurznej podstaty úpadcu P. v konkurze, P. č. X. X. B., IČO: X.. 2/ **Z. spol. s r. o.**, H. X. Ž., IČO: X. adresa na doručovanie: B. č. X. X. B., právne zast. Mgr. F. N. advokát, Advokátska kancelária, F. so sídlom K. č. X. X. B., **o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok a v rámci tohto konania aj o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolania**, na odvolanie odporcu 2/, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. novembra 2008 č. k. 7Cbi 111/05 – 487 a uzneseniu z 9. decembra 2008 č. k. 7Cbi 111/05 - 501, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. novembra 2008 č. k. 7Cbi 111/05 – 487 a uznesenie z 9. decembra 2008 č. k. 7Cbi 111/05 – 501 **p o t v r d z u j e.**

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd určil, že Zmluva o postúpení pohľadávok uzatvorená dňa 07. 07. 2005 medzi správcom konkurznej podstaty úpadcu P. v konkurze JUDr. T. K. a odporcom v 2. rade Z. s. r. o. je neplatná. Konanie voči odporcovi v 1. rade (správcovi konkurznej podstaty) zastavil a ani jednému z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Ďalším napadnutým uznesením (vz. 4 OSP) z 9. decembra 2008 prvostupňový súd zaviazal žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti napadnutému rozsudku v sume 10 000,--Sk.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania a predložených písomných dokladov zistil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave z 20. 04. 2001 č. k. 7 K 70/01 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu P. B.. Za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. T. K. ktorý bol odporcom v 1/ rade. Dňa 07. 07. 2005 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi správcom konkurznej podstaty JUDr. T. K., ako postupcom a spoločnosťou Z. spol. s r. o., ako postupníkom. Predmetom tejto zmluvy bolo (okrem iných) aj odplatné postúpenie pohľadávky úpadcu spolu s príslušenstvom na postupníka, ktorú má postupca ako veriteľ voči dlžníkovi V. B. v celkovej výške 25 193 311,45 Sk.

Prvším rozsudkom prvostupňového súdu z 11. 12. 2006 č. k. 7Cbi 111/05–325, prvostupňový súd návrh navrhovateľa zamietol. Po odvolaní navrhovateľa odvolací súd svojim uznesením z 20. júna 2007 č. k. 2Obo 17/07 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po novom konaní a doplnení dokazovania súd vyniesol rozsudok, tento krát napadnutý odporcom v 2. rade.

Tento rozsudok odôvodnil tým, že prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania mal zistené, že správca konkurznej podstaty zaradil v bode 2/ plánu speňazenia – predmet speňazenia, okrem iného pohľadávky z obchodného styku a v bode 4/ Vymedzenie konkurznej podstaty úpadcu, pričom v tomto bode správca konkurznej podstaty uvádza, že majetkom poisťovne sú jedine pohľadávky poisťovne z obchodného styku, hnutel'ný a nehnuteľný majetok, ktorý poisťovňa nadobudla z vlastných zdrojov a peňažné prostriedky v správnom fonde.

Pohľadávky poisťovne (úpadcu) voči zdravotníckym zariadeniam, poisťné, pohľadávky na poisťnom a poplatky z omeškania nie sú majetkom poisťovne. Vzhľadom na to, že tieto prostriedky sú súčasťou verejných financií, vytváraných platiteľmi poisťného ktoré poisťovňa (úpadca) len spravuje. Opatrením sp. zn. 7K 70/2001 zo dňa 22. 06. 2005 bol vydaný súhlas na odpredaj súboru pohľadávok úpadcu, ktoré boli zaradené do majetku konkurznej podstaty v rámci Plánu speňazenia zo dňa 12. 03. 2003. Následne prišlo k uzatvoreniu Zmluvy o postúpení pohľadávok medzi odporcom v 1. a odporcom v 2. rade dňa 07. 07. 2005, ktorou

odporca v 1. rade a odporca v 2. rade uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok podľa ust. § 524 – 530 Obč. zák. v spojení s ust. § 27 ZKV. V článku 1, tretí odsek predmetná zmluva bola uzatvorená s poukazom na vydané opatrenie. vyslovený súhlas súdu zo dňa 22. 06. 2005 č. k. 7K 70/2001. V článku 11, predmet zmluvy bola postúpená za odplatu pohľadávka úpadcu voči V. (navrhovateľovi) ako správcovi osobitného účtu povinného zdravotného poistenia na financovanie zdravotnej starostlivosti a táto vznikla vo výške 25 193 311,45 Sk na základe prerozdelenia poistného podľa počtu poistencov.

Súd mal v konaní preukázané, že v Pláne speňaženia majetku úpadcu odporca v 1. rade v bode 4/ označil, že majetkom poisťovne (úpadcu) sú jedine pohľadávky z obchodného styku, hnuteľný a nehnuteľný majetok, ktorý poisťovňa nadobudla z vlastných zdrojov a peňažné prostriedky v správnom fonde. Pohľadávky poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam, poistné, pohľadávky na poistnom a poplatky z omeškania, nie sú majetkom poisťovne vzhľadom na to, že tieto prostriedky sú súčasťou verejných financií, vytváraných platiteľmi poistného, ktoré poisťovňa len spravuje a je oprávnená použiť jedine na zákonom stanovený účel a to ako úhradu zdravotníckym zariadeniam za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. S poukazom na účelové určenie pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam, poistného, pohľadávok na poistnom a poplatkov z omeškania, nie je možné považovať za majetok poisťovne a teda za konkurznú podstatu, s ktorou je správca v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV oprávnený nakladať. Predmetná Zmluva o postúpení pohľadávok bola uzatvorená v zmysle § 524 až § 530 OZ, v zmysle ktorých môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou formou inému. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku voči dlžníkovi a to buď za odplatu alebo bezodplatne. S poukazom na ust. § 525 Obč. zák. podmienkou aby k postúpeniu pohľadávky je spôsobilosť pohľadávky ako predmetu postúpenia, t. j. aby išlo o postupiteľnú pohľadávku. V zmysle ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Pri posúdení platnosti resp. neplatnosti zmluvy súd vychádzal aj zo skutočnosti, že s poukazom na ustanovenie § 54a ods. 2 zák. č. 671/2002 Zb. z exekúcie a výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov je vylúčený aj majetok poistného, z poplatku z omeškania z pokút a z poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti. Sporné pohľadávky v objeme 25 193 311,45 Sk vznikli za obdobie rokov 1995 – 1999 ako viazané a neodvedené finančné prostriedky na povinnom zdravotnom poistení poukazované štátom prostredníctvom V., ktorý bol správcom tohto osobitného účtu.

Prvostupňový súd sa pozitívne vypořiadal aj s preukázaním naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne (§ 80 písm. c/ OSP).

Podľa § 47 zákona o zdravotnom poistení, V. hospodári s poistným, s finančnými prostriedkami, s vlastným majetkom, ktorý nadobudla svojou činnosťou a spravuje majetok štátu podľa osobitného predpisu. Majetok V. tvoria hnutelné veci, nehnuteľné veci i pohľadávky nadobudnuté pri vzniku všeobecnej poisťovne a počas jej činnosti s výnimkou veci vo vlastníctve štátu.

Podľa ust. § 34 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov poisťné, ktoré po dni vstupu poisťovne do likvidácie prídu na osobitný účet tejto poisťovne, z osobitného účtu (po novele zo štátnej pokladnice § 2a zák. č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici), tieto finančné prostriedky likvidátor poukazuje na účet V. alebo inej poisťovne, ktorá prevzala poistencov, a to pomerne podľa počtu prevzatých poistencov.

V zmysle ust. § 34 ods. 6 označeného zákona, záväzky zrušenej poisťovne za zdravotnú starostlivosť, ktoré prešli do V. alebo do inej poisťovne, a ktoré zdravotnícke zariadenie a ďalšie zariadenie v zdravotníctve preukážu, uhrádzajú sa prednostne z vymožených pohľadávok zrušenej poisťovne do 24 mesiacov od schválenia účtovnej závierky poisťovne ku dňu jej vstupu do likvidácie alebo do 24 mesiacov odo dňa keď nastali účinky vyhlásenia konkurzu na poisťovňu, ak zdroje z vymožených pohľadávok zrušenej poisťovne nestačia na úhradu pohľadávky, uhrádzajú sa zo zdrojov ustanovených zákonom o štátnom rozpočte alebo iných účelovo určených zdrojov len do výšky istiny. Záväzky zrušenej poisťovne sa uhrádzajú pomerne.

Pri posúdení aplikácie ust. §§ 524 až 530 Obč. zák., podľa ktorého bola zmluva zo dňa 07. 07. 2005 uzatvorená, správca konkurznej podstaty úpadcu postupoval pohľadávku ako veriteľ pohľadávky (postupca), čo v tomto prípade vzhľadom na osobitnú situáciu postavenia správcu konkurznej podstaty podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV nezakladá automatický prechod pohľadávky na osobu správcu konkurznej podstaty. Správca konkurznej podstaty v konkurznom konaní má oprávnenie nakladať s majetkom ako aj realizovať výkon práv a povinností, ktoré súvisia s týmto nakladaním. Na základe uvedeného súd vychádzal z toho, že správca konkurznej podstaty pri uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky nemohol ako veriteľ pohľadávky, nakoľko takéto postavenie nemal, v zmysle ust. §§ 524 až 530 Obč. zák. postupovať pohľadávku v postavení veriteľa. Vzhľadom na spleťnosť a náročnosť pri speňažovaní majetku zdravotnej poisťovne, čo do vysporiadania pohľadávok, ako aj nepresnosť i nejasnosť postupu pri uzatváraní takýchto zmlúv v rámci konkurzného konania, podľa § 27 ZKV (speňažovanie majetku) správca

konkurznej podstaty pristúpil na základe vydaného opatrenia súdu v konkurznom konaní k uzatvoreniu takejto zmluvy. Postupovaná pohľadávka bola ohodnotená a postúpená za odplatu v zmysle špecifikácie v znaleckom posudku č. 001/2005.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 7K 70/2001-1404 zo dňa 14. 12. 2006 zrušil konkurz na spoločnosť úpadcu P. v konkurze so sídlom P. X. B., IČO: X. Rozhodnutím konkurzného súdu o zrušení konkurzu s následným zrušením spoločnosti zo dňa 05. 04. 2007 v zmysle ust. § 68 ods. 3, písm. d/ Obch. zák. prišlo k výmazu označeného právneho subjektu z obchodného registra vedeného Okresným súdom Bratislava I, Oddiel PO vložka č. X. ku dňu 08. 08. 2007.

S poukazom na ust. § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať. S poukazom na ust. § 107 ods. 4 OSP, ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym zástupcom a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. V tomto prípade úpadca bol ku dňu 08. 08. 2007 vymazaný z obchodného registra bez právneho nástupcu, na základe čoho súd konanie s poukazom na ust. § 107 ods. 4 OSP voči odporcovi v 1. rade konanie zastavil.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP. Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovateľ si trovy konania neuplatnil a neúspešnému právo na náhradu trov konania nevzniklo.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca v 2. rade. Uviedol v ňom, že trvá na svojich doterajších písomných podaniach a ústnych prednesoch, pričom považuje napadnutý rozsudok za vecne nesprávny a nezákonný. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvého stupňa došiel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozviedol komplexne chronologický stav, z ktorého vyplýva, že prvostupňový súd nad rozsah predmetu návrhového sporu a v rozpore správnymi názormi odvolacieho súdu vyjadrenými v Uznesení NS SR sp. zn. 2 Obo 17/2007) došiel k nesprávnym právnym záverom ohľadne skutočností, ktorých posudzovanie nespadá do jeho vecnej príslušnosti.

Rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR č. 3215/1999 – A vydaným dňa 01. 07. 1999 bolo zrušené povolenie na zriadenie zdravotnej poisťovne – P., IČO: X. Súčasťou Rozhodnutia MZ SR bol i výrok s textom: „Na V. prechádzajú záväzky poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam, pohľadávky na poistnom a poplatky omeškania ...“ Zrušením povolenia na zriadenie DZP vstúpila DZP do likvidácie, a to na základe ustanovenia § 34

ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení V. a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v príslušnom znení.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 7K 70/01-30 zo dňa 20. 04. 2001, konkurzný súd na návrh likvidátora DZP vyhlásil konkurz na majetok DZP. Vyhlásením konkurzu došlo k prerušeniu likvidácie na základe ustanovenia § 13a prvá veta zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v príslušnom znení.

Rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. M/5068/2001 zo dňa 19. 12. 2001 bola na základe protestu Generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. VI. Gd 5187/01-19 zo dňa 12. 12. 2001 pre rozpor so zákonom zrušená výroková časť Rozhodnutia MZ SR I s textom: „Na V. prechádzajú záväzky poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam, pohľadávky na poistnom a poplatky z omeškania.“ V odôvodnení Rozhodnutia MZ SR II sa uvádza, že: „Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že prechodu práv a záväzkov predchádza likvidácia. Až po jej skončení prechádzajú na všeobecnú poisťovňu záväzky, ktoré nebolo možné v rámci likvidácie uspokojiť z majetku zrušenej poisťovne. Prechod práv a záväzkov zrušenej poisťovne teda upravuje zákon, a to tak, že prechádzajú až po likvidácii. Zákon nespĺnomocnil ministerstvo na rozhodovanie o prechode záväzkov a pohľadávok, preto je rozhodnutie ministerstva v časti, v ktorej deklaruje prechod záväzkov, pohľadávok a poplatkov z omeškania zrušenej rezortnej poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam na V. okamihom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, nezákonné. Ministerstvo teda tým, že rozhodovalo nad rozsah svojej zákonom zverenej pôsobnosti porušilo ustanovenia § 3 ods. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. Najmä však tým, že vecne rozhodlo v rozpore s príslušnou právnou úpravou porušilo ustanovenie § 34 ods. 3 a 4 zákona č. 273/1994 Z. z.

Zákon č. 671/2002 Z. z., ktorým bol dňom 01. 01. 2003 novelizovaný zákon o zdravotnej poisťovni zakotvil v ustanovení § 59 ods. 2. že pohľadávky zrušenej poisťovne (§ 34 ods. 6) nie je pohľadávkou podľa odseku 1. Novela zákona o zdravotnej poisťovni neobsahovala prechodné ustanovenia o jej retroaktivite na skutočnosti a konania začaté pred jej prijatím (DZP bola pritom zrušená a konkurz na jej majetok bol vyhlásený už pred prijatím novely).

Odporca v 1. rade v pláne speňažovania majetku úpadcu – DZP zo dňa 11. 03. 2003, pri vymedzení konkurznej podstaty vychádzal z vtedy platného zákona o zdravotnom poistení, z ktorého vyvodil, že pohľadávky nie sú majetkom DZP. Koncom roka 2004 bol prijatý v rámci reformácie zdravotníctva aj zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ktorým bol dňom

01. 11. 2004 zrušený zákon o zdravotnom poistení a teda aj jeho novela, pričom tento zákon nevylučoval pohľadávky z majetku DZP.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporca v 1. rade v zmysle oznámenia o zistení a speňažovaní nového majetku úpadcu zo dňa 07. 04. 2005 adresovanému konkurznému súdu, zaradil pohľadávky voči navrhovateľovi do konkurznej podstaty úpadcu – DZP. V rámci speňažovania konkurznej podstaty DZP podľa už existujúceho schváleného plánu speňažovania zo dňa 11. 03. 2003 boli pohľadávky (ocenené dvoma znaleckými posudkami) postúpené na základe zmluvy o postúpení na odporcu v 2. rade. Postúpeniu pohľadávok na odporcu v 2. rade predchádzalo vydanie opatrenia konkurzného Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. 06. 2005, sp. zn. 7K 70/01 (právoplatného a vykonateľného dňa 29. 06. 2005), ktorým konkurzný súd ako jediný vecne príslušný súd, odsúhlasil uvedený odpredaj pohľadávok. Postúpenie pohľadávok bolo oznámené navrhovateľovi ako dlžníkovi, a to listom odporcu v 1. rade zo dňa 25. 01. 2006.

Legislatíva platná a účinná v čase zrušenia DZP, vyhlásenia konkurzu na majetok DZP, zahrnutia pohľadávok do súpisu majetku konkurznej podstaty DZP, ako aj v čase postúpenia pohľadávok na odporcu v 2. rade nevylučovala pohľadávky z konkurznej podstaty DZP. Z ustanovení zákona o zdravotnom poistení, ako i ustálenej judikatúry (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obdo V 6/2003) vyplývalo, že samotným zrušením DZP ešte nedošlo k automatickému prechodu pohľadávok a záväzkov na všeobecnú poisťovňu, resp. na inú poisťovňu, ktorá prevzala poisťencov. Právne konformným s uvedeným záverom je i rozhodnutie MZ SR H, ktorým bolo vyhovené protestu Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktorý podal proti rozhodnutiu MZ SR I.

Poukázal tiež na skutočnosť, že dokonca i samotný navrhovateľ vo vyjadrení č. 2002/12021/4233Pro zo dňa 30. 07. 200X. ktoré predložil Krajskému súdu v Bratislave v konkurznej veci sp. zn. 1K 70/01 veriteľa G. spol. s r. o. proti navrhovateľovi ako dlžníkovi, zároveň uviedol, že „Podľa názoru V. je nevyhnutné vysporiadať sa s otázkou majetku zrušenej zdravotnej poisťovne. Pohľadávky zdravotnej poisťovne sa v zmysle ustanovenia § 47 ods. 3 zákona považujú za majetok poisťovne z majetku poisťovne, teda aj pohľadávok na poistnom, sa majú uspokojovať záväzky zrušenej poisťovne (§ 34 ods. 3 a 6 zákona)“. Uvedené vyjadrenie navrhovateľa už predložil odporca v 1. rade súdu ako dôkaz v konaní o návrhu.

Pohľadávky nie sú majetkom DZP. Koncom roka 2004 bol prijatý v rámci reformácie zdravotníctva aj zákon č. 581/2004 z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ktorým bol dňom 01. 11. 2004 zrušený

zákon o zdravotnom poistení a teda aj jeho novela), pričom tento zákon nevylučoval pohľadávky z majetku DZP.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporca v 1. rade v zmysle oznámenia o zistení a speňažovaní nového majetku úpadcu zo dňa 07. 04. 2005 adresovanému konkurznému súdu, zaradil pohľadávky voči navrhovateľovi do konkurznej podstaty úpadcu – DZP. V rámci speňažovania konkurznej podstaty DZP podľa už existujúceho schváleného plánu speňažovania zo dňa 11. 03. 2003 boli pohľadávky (ocenené dvoma znaleckými posudkami) postúpené na základe zmluvy o postúpení na odporcu v 2. rade.

Na základe opatrenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. 06. 2005, sp. zn. 7K 70/01 (právoplatného a vykonateľného dňa 29. 06. 2005), ktorým konkurzný súd ako jediný vecne príslušný súd odsúhlasil uvedený odpredaj pohľadávok, postúpenie pohľadávok bolo oznámené navrhovateľovi ako dlžníkovi, a to listom odporcu v 1. rade zo dňa 25. 01. 2006. Legislatíva platná a účinná v čase zrušenia DZP, vyhlásenia konkurzu na majetok DZP, zahrnutia pohľadávok do súpisu majetku konkurznej podstaty DZP, ako aj v čase postúpenia pohľadávok na odporcu v 2. rade nevylučovala pohľadávky z konkurznej podstaty DZP.

Z ustanovení zákona o zdravotnom poistení, ako i z ustálenej judikatúry (najmä rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obdo V 6/2003) vyplývalo, že samotným zrušením DZP ešte nedošlo k automatickému prechodu pohľadávok a záväzkov na V., resp. na inú poisťovňu, ktorá prevzala poistencov. Právne konformným s uvedeným záverom je i rozhodnutie MZ SR I, ktorým bolo vyhovené protestu Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktorý podal proti rozhodnutiu MZ SR I.

Poukázal tiež na skutočnosť, že dokonca i samotný navrhovateľ vo vyjadrení č. 2002/12021/4233 zo dňa 30. 07. 2002. ktoré predložil Krajskému súdu v Bratislave v konkurznej veci sp. zn. 7K 70/01 veriteľa G. spol. s r. o. proti navrhovateľovi ako dlžníkovi, zároveň uviedol, že „Podľa názoru V. je nevyhnutné vysporiadať sa s otázkou majetku zrušenej zdravotnej poisťovne. Pohľadávky zdravotnej poisťovne sa v zmysle ustanovenia § 47 ods. 3 zákona považujú za majetok poisťovne. Z majetku poisťovne, teda aj pohľadávok na poistnom, sa majú uspokojovať záväzky zrušenej poisťovne (§ 34 ods. 3 a 6 zákona). Uvedené vyjadrenie navrhovateľa už predložil odporca v 1. rade súdu ako dôkaz v konaní o návrhu.

Dňa 05. 12. 2006 odporca v 1. rade predložil konkurznému súdu správu o vyplatení súdneho poplatku, pričom poukázal výpisom z účtu úpadcu, že zostatok na účte už nepostačuje ani na úhradu doplatku odmeny správcu, ani na úhradu ďalších nákladov konania a žiadal súd

o zrušenie konkurzu. Všetok majetok úpadcu bol speňažený a nespeňažiteľný majetok bol vylúčený z konkurznej podstaty. Žiaden konkurzný veriteľ nepodal voči konečnej správe námietky. Na základe právoplatného Uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7K 70/01-1404 zo dňa 14. 12. 2006 registrový súd dňa 08. 08. 2007 ex offo vymazal DZP z obchodného registra v celom rozsahu, v dôsledku čoho došlo k jej zániku. V neboli pohľadávky veriteľov úpadcu uspokojené, hoci sa odvoláva na zák. č. 671/2002 Z. z., ktorý v § 34 ods. 6 ukladá V. povinnosť v lehote do 24 mesiacov od vyhlásenia konkurzu tieto sporných pohľadávok úpadcu do podstaty došlo až po uplynutí lehoty v ktorej zahrnutie sporných pohľadávok úpadcu do podstaty došlo až po uplynutí lehoty, v ktorej mali byť finančné prostriedky od štátu všeobecnou poisťovňou použité na úhradu záväzkov úpadcu. Ak by sa V. riadila zákonmi, na ktoré sa odvoláva podľa názoru súdu nemožno však v danom prípade aplikovať ustanovenia zák. č. 671/2002 Z. z. (ani ďalšie novely zák. č. 273/1994 Z. z.), pretože neobsahujú záverečné ustanovenie v zmysle ktorého by ich bolo možné aplikovať na skutočnosti a procesy začaté pred jeho účinnosťou – t. j. nie je v ňom deklarovaná retroaktivita.“ Konkurzný súd v odôvodnení uznesenia o zrušení konkurzu uzavrel, že „podľa názoru správca a i súdu, prechod práv a záväzkov nemožno časovo oddeliť“.

Uznesenie o zrušení konkurzu bolo napadnuté odvolaním navrhovateľa, avšak odvolací Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím Uznesením sp. zn. 6 Obo 20/07 zo dňa 22. 02. 2007 napadnuté Uznesenie o zrušení konkurzu potvrdil ako vecne správne, v dôsledku čoho toto nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05. 04. 2007.

Súd v napadnutom rozsudku uviedol, že mal v konaní preukázané, že v pláne speňaženia majetku úpadcu odporca v 1. rade v bode 4/ označil, že majetkom poisťovne (úpadcu) sú jedine pohľadávky z obchodného styku, hnutelný a nehnuteľný majetok, ktorý poisťovňa nadobudla z vlastných zdrojov a peňažné prostriedky na poistnom a poplatky z omeškania, nie sú majetkom poisťovne vzhľadom na to, že tieto prostriedky sú súčasťou verejných financií, vytváraných platiteľmi poistného, ktoré poisťovňa len spravuje a je oprávnená použiť jedine na zákonom stanovený účel a to ako úhradu zdravotníckym zariadeniam za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Súd v rozsudku ďalej uviedol, že s poukazom na účelové určenie pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam, poistného, pohľadávok na poistnom a poplatkov pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam, poistného, pohľadávok na poistnom a poplatkov z omeškania, nie je možné považovať za majetok poisťovne a teda za konkurznú podstatu, s ktorou je správca v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV oprávnený nakladať.

V zmysle vyššie uvedeného, prvostupňový súd dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že pohľadávky netvorili konkurznú podstatu, keďže odporca v 1. rade v pláne speňažovania majetku – úpadcu - DZP zo dňa 11. 03. 2000 vyvodil, že pohľadávky nie sú majetkom DZP. Pritom ignoroval skutočnosť, že odporca v 1. rade v zmysle oznámenia o zistení a speňažovania nového majetku úpadcu zo dňa 07. 04. 2005, adresovanému konkurznému súdu, zaradil pohľadávky do konkurznej podstaty úpadcu – DZP (prvostupňový súd pritom pri vydávaní rozsudku mal vedomosť o zaradení pohľadávok do súpisu majetku konkurznej podstaty DZP, keďže uvedené oznámenie o zistení a speňažovaní nového majetku úpadcu zo dňa 07. 04. 2005 bolo odporcom v 2. rade predložené prvostupňovému súdu v rámci dôkazového materiálu). V rámci speňažovania konkurznej podstaty boli pohľadávky postúpené v súlade s opatrením konkurzného súdu na základe zmluvy o postúpení na odporcu v 2. rade. V tejto súvislosti odvolateľ zdôraznil, že predmetom rozhodovania prvostupňového súdu nebola otázka speňažovania konkurznej podstaty DZP a ani otázka vylúčenia pohľadávok zo súpisu majetku konkurznej podstaty DZP na základe excindačnej žaloby.

Prvostupňový súd dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu a k nesprávnemu právnemu záveru ohľadne skutočnosti, ktorej posudzovanie nespádalo do jeho vecnej príslušnosti, pričom v tejto súvislosti dokonca nerešpektoval ani právny názor už predtým vyslovený odvolacím súdom, ktorým bol v zmysle ustanovenia § 226 OSP viazaný.

Odvolací súd v uznesení NS SR sp. zn. 2 Obo 17/2007 jednoznačne vyslovil nespochybniteľný právny záver, že „v danom prípade ide o incidenčnú žalobu, ktorú neprejednáva konkurzný súd, ale iný súd, ako v ostatných prípadoch. Žalovaným treba prisvedčiť, že otázka speňažovania majetku spadá do právomoci konkurzného súdu a konkurzného sudcu, ale to nebolo predmetom sporu. Námietskami žalobkyne, či vôbec také pohľadávky možno speňažiť spôsobom ako ho namietali s prihliadnutím na osobitné postavenie úpadcu vyplývajúce aj z jeho zrušenia a prechod práv a povinností na žalobkyňu sa odvolací súd nezaoberal, pretože to nebolo predmetom sporu a ani samotné speňažovanie konkurznej podstaty nespadá do jeho vecnej príslušnosti v rámci incidenčného konania.“

Ovplyvňovať priebeh konkurzného konania a usmerňovať činnosť správcu konkurznej podstaty môže len súd, na ktorom konkurzné konanie prebieha a len v rámci tohto konania. V inom konaní ako je konkurzné konanie nemôže súd usmerňovať činnosť správcu konkurznej podstaty ani dodatočne vyhlasovať jeho právne úkony smerujúce k speňažovaniu konkurznej podstaty za neplatné. V rozsudku súd uviedol, že pri posúdení platnosti resp. neplatnosti zmluvy o postúpení súd vychádzal aj zo skutočnosti, že s poukazom na ust. § 54a ods. 2 zák. č. 671/2002

Z. z., z exekúcie a z výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov je vylúčený aj majetok poisťovní, bez ktorého nemôžu plniť svoje úlohy, ak je obstaraný z prostriedkov poisťného, z poplatku z omeškania, z pokút a z poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti. Sporné pohľadávky v objeme 25 193 311,45 Sk vznikli za obdobie rokov 1995 - 1999 ako viazané a neodvedené finančné prostriedky na povinnom zdravotnom poistení poukazované štátom prostredníctvom V., ktorý bol správcom tohto osobitného účtu.

Ďalej odvolateľ v odvolaní uvádza, že v zmysle uvedeného je zjavné, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci prvostupňovým súdom. Súd vychádzajúc z novely zákona o zdravotnom poistení, dospel k záveru, že pohľadávky boli vylúčené z exekúcie a z výkonu rozhodnutia, v dôsledku čoho nemohli byť ani predmetom postúpenia na základe zmluvy o postúpení. Súd pritom vôbec neposudzoval časovú pôsobnosť novely zákona o zdravotnom poistení a ani poukazovanie prvostupňového súdu na ustanovenia tejto novely, považuje odvolateľ za zjavne nesprávne. V prvom rade poukázal na skutočnosť, že celý zákon o zdravotnom poistení (včítane novely) bol zrušený dňom 01. 11. 2006. t. j. v čase zahrnutia pohľadávok do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu – DZP, ako aj v čase postúpenia pohľadávok už neboli platné a teda ani účinné. Možno to uzavrieť, že legislatíva platná a účinná v čase zahrnutia pohľadávok do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu – DZP, ako aj v čase postúpenia pohľadávok na odporcu v 2. rade nevylučovala pohľadávky z exekúcie a z výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov.

Vytýka prvostupňovému súdu, že posúdením naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na určení neplatnosti zmluvy o postúpení v rozsudku skonštatoval, že v tomto prípade v konaní bolo preukázané, že pohľadávky postupované boli pohľadávkami z práva verejného, nakoľko sa jednalo o poisťné plnenia, pri ktorých zdravotná poisťovňa vykonáva určitý rozsah správy vecí verejných na základe zákonného zmocnenia. Skúmanie naliehavosti právneho záujmu teda prvostupňový súd obmedzil výlučne na všeobecné vymedzenie naliehavosti právneho záujmu v zmysle právnej teórie, resp. ustálenej judikatúry a strohým, nekritickým konštatovaním, že pohľadávky boli pohľadávkami z práva verejného. Prvostupňový súd sa žiadnym spôsobom relevantne nezaoberal konkrétnou naliehavosťou právneho záujmu navrhovateľa na podanom návrhu, resp. jeho nedostatkom, uvedeným konaním nepostupoval ani v intenciách záväzného právneho názoru vysloveného odvolacím súdom v uznesení NS SR sp. zn. 2Obo 17/2007, v zmysle ktorého mal posúdiť i okolnosť, že návrh na určenie nemožno podať tam, kde je to neúčelné. Podľa názoru odvolateľa navrhovateľ v prebiehajúcim súdnom konaní nielenže nijako nepreukázal, ale ani len relevantne nezdôvodnil naliehavý právny záujem na určení neplatnosti

zmluvy o postúpení. Vychádzajúc z uvedených skutočností malo byť nevyhnutným dôsledkom nepreukázania naliehavosti právneho záujmu zo strany navrhovateľa zamietnutie návrhu rozhodnutím súdu, pritom zotrval na tom, že navrhovateľ nebol aktívne legitimovaný na podanie tohto návrhu.

Poukázal aj na skutočnosť, že navrhovateľ okrem tohto návrhu podal na Krajskom súde v Bratislave tiež žalobu označenú ako incidenčná žaloba o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty zo dňa 28. 02. 2006, sp. zn. 9 Cbi 15/06. Vychádzajúc z obsahu uvedenej žaloby sa nejedná o incidenčnú, ale excindačnú (vyučovaciu) žalobu o vylúčenie pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam, pohľadávok na dlžných poistných, prirážok k poistnému, poplatkov z omeškania a poplatkov za nesplnenie oznamovacej povinnosti z konkurznej podstaty úpadcu – DZP. Z uvedeného vyplýva, že predmetom excindačnej žaloby je i vylúčenie pohľadávok z konkurznej podstaty DZP. Konanie iniciované navrhovateľom na základe excindačnej žaloby nie je podľa jeho (odvolateľových) informácií právoplatne skončené.

Podľa ustanovení ZKV zaradí správca konkurznej podstaty do súpisu konkurznej podstaty každú vec, pohľadávku alebo právo s majetkovou hodnotou, o ktorých predpokladá, že patria alebo môžu patriť do podstaty, i keď je tu pochybnosť, či do podstaty skutočne patria. Osoba, ktorá namieta, že vec nemala byť zaradená do konkurznej podstaty, je oprávnená podať excindačnú žalobu na základe toho, že vec, pohľadávka alebo právo boli správcom konkurznej podstaty zahrnuté do súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty. Zapísané veci, pohľadávky a ďalšie práva, o ktorých sú pochybnosti či do podstaty skutočne patria, môžu byť zo súpisu konkurznej podstaty vylúčené len na základe rozhodnutia súdu, ktorým bolo vyhovené žalobe o vylúčenie veci, pohľadávky alebo práva zo súpisu podstaty, podanej proti správcovi konkurznej podstaty. Iné súdne rozhodnutia a to napríklad i rozhodnutie o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, vylúčenie zo súpisu konkurznej podstaty bez ďalšieho to neodôvodňujú.

Aj keby zmluva o postúpení bola neplatná, nebolo by to takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama o sebe za následok vylúčenie pohľadávok zo súpisu majetku konkurznej podstaty DZP. K vylúčeniu pohľadávok zo súpisu majetku konkurznej podstaty DZP by mohlo dôjsť len na základe právoplatného rozhodnutia súdu o vylúčení pohľadávok z konkurznej podstaty DZP, vydaného v súdnom konaní iniciovanom navrhovateľom na základe excindačnej žaloby.

Zámer navrhovateľa sledovaný podaním návrhu nemôže byť obsiahnutý určením, že zmluva o postúpení je neplatná, v dôsledku čoho nemôže mať, navrhovateľ ani naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o postúpení. Prípadný stav ohrozenia práva navrhovateľa,

resp. neistotu v jeho právnom postavení by bolo možné odstrániť len v konaní o vylúčení pohľadávok zo súpisu majetku konkurznej podstaty DZP. Pohľadávky boli zahrnuté do súpisu majetku konkurznej podstaty DZP oprávnené a v súlade so zákonom, v dôsledku čoho bol odporca v 2. rade oprávnený postúpiť pohľadávky v rámci speňažovania konkurznej podstaty DZP (predmetný postup, ako už bolo spomenuté v tomto odvolaní, nebol predmetom prejednávaneho súdneho sporu).

Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 112/2004 zo dňa 01. 11. 2006, na základe ktorého určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo.

Nevyhnutným dôsledkom nepreukázania naliehavého právneho záujmu navrhovateľom malo byť zamietnutie návrhu. Taktiež podaný návrh nie je procesne prípustným prostriedkom ochrany práv navrhovateľa a navrhovateľom namietanú údajnú právnu neistotu v právnom postavení neodstráni, pretože ani právoplatné rozhodnutie súdu o vyslovení neplatnosti postúpenia pohľadávok na právnom postavení navrhovateľa nič nezmení. Znovu zdôraznil, že navrhovateľ nebol účastníkom zmluvy o postúpení pohľadávok a preto nebol aktívne legitimovaný na podanie návrhu.

Vytýka, že v napadnutom rozsudku súd uviedol, že pri posúdení aplikácie ust. § 524 až § 530 Obč. zák. podľa ktorého bola zmluva o postúpení uzatvorená. odporca v 1. rade postupoval pohľadávku ako veriteľ pohľadávky (postupca), čo v tomto prípade vzhľadom na osobitnú situáciu – postavenie správcu konkurznej podstaty podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a) ZKV nezakladá automaticky prechod pohľadávky na osobu správcu konkurznej podstaty. Správca konkurznej podstaty v konkurznom konaní má oprávnenie nakladať s majetkom ako aj realizovať výkon práv a povinnosti, ktoré súvisia s týmto nakladaním. Na základe uvedeného súd vychádzal z toho, že správca konkurznej podstaty pri uzatvorení zmluvy o postúpení nemohol postupovať pohľadávku v postavení veriteľa (tento názor bol vyslovený v odôvodnení rozhodnutia NS SR sp. zn. 2 Obo 17/2007). Vzhľadom na spleť a náročnosť pri speňažovaní majetku zdravotnej poisťovne, čo do vysporiadania pohľadávok, ako nepresnosť a nejasnosť postupu pri uzatváraní takýchto zmlúv v rámci konkurzného konania, podľa § 27 ZKV (speňažovanie majetku) správca konkurznej podstaty pristúpil na základe vydaného opatrenia súdu v konkurznom konaní k uzatvoreniu takejto zmluvy. Z toho vyplýva, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil. Zároveň dôsledne nepostupoval v intenciách záväzných právnych názorov vyslovených odvolacím súdom

v uznesení NS SR sp. zn. 2Obo 17/2007, keď sa nezaoberal skutočnosťami, ktorými sa podľa názoru odvolacieho súdu zaoberať mal. Pritom podľa ustanovenia § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že „samotná pohľadávka môže byť „res komertium“ (vec podliehajúca právnemu obratu) a zákon s tým počíta. Konkrétne v prípade postúpenia pohľadávky, ako bolo vyššie uvedené podľa § 524 až § 530 OZ, v ktorom prípade sa postupuje pohľadávka ako záväzok medzi postupcom, ktorým je veriteľ a postupníkom, na ktorého záväzok prechádza. V rámci speňaženia môže dôjsť k jej predaju aj za nižšiu cenu ako je jej nominálna hodnota – ods. 3. V napadnutej zmluve sa zlučujú dve rôzne nezlučiteľné právne kategórie. Na jednej strane občianskoprávny vzťah, do ktorého môže vstúpiť veriteľ, ako postupca a iná osoba ako postupník. Ďalej je to speňaženie pohľadávky ako veci podľa § 27 ZKV, ktoré upravuje speňaženie majetku úpadcu patriaceho do konkurznej podstaty v rámci konkurzného konania. Ani účastníci, ani súd neuviedli, čo tieto dva inštitúty podľa ich úsudku majú spoločné. Už z povahy veci vyplýva, že tu nešlo o postúpenie, kde je na jednej strane postupca – veriteľ (konkurzný veriteľ) a na strane druhej postupník. Správca konkurznej podstaty má osobitné poslanie a je správcom konkurznej podstaty od jeho ustanovenia až po zánik jeho funkcie v rámci konkurzu. Nie je a nemôže byť ani veriteľom, ani postupcom, či postupníkom ale len správcom konkurznej podstaty a jeho práva a povinnosti sú upravené v ZKV.“

Prvostupňový súd pri vydaní napadnutého rozsudku nerešpektoval usmernenie odvolacieho súdu, keď sa kriticky nezaoberal vzťahom inštitútu postúpenia pohľadávky podľa ustanovenia § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka a inštitútu prevodu pohľadávky v rámci speňaženia konkurznej podstaty podľa ustanovenia § 27 ods. 3 ZKV. V zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a) ZKV je jedným z účinkov vyhlásenia konkurzu aj tá skutočnosť, že oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty prechádzajú na správcu konkurznej podstaty. Na základe ustanovenia § 27 ods. 3 ZKV predaj mimo dražby uskutoční správca so súhlasom súdu a za podmienok určených schôdzou konkurzných veriteľov. Majetok možno predať mimo dražby aj za sumu nižšiu, ako je určená hodnota, alebo za cenu zistenú podľa cenových predpisov. Rovnako tak možno previesť úpadcove ťažko vymáhateľné pohľadávky. Na účely tohto zákona sa za ťažko vymáhateľné

pohľadávky považujú tie, ktoré napriek výzve neboli uhradené v lehote jedného roka po lehote splatnosti.

Odporca v 2. rade už na pojednávaní konanom na Krajskom súde v Bratislave dňa 02. 07. 2008 argumentoval, že samotné ustanovenia § 27 ZKV upravujú spôsoby speňazenia konkurznej podstaty, pričom konkrétna realizácia týchto spôsobov je uskutočňovaná subsidiárne na základe právnych predností ZKV ako „lex specialis“ pred ustanoveniami ostatných právnych predpisov ako je to uvedené v § 66e ods. 2 ZKV. Momentom ustanovenia správcu konkurznej podstaty sa tento nestáva komplexným veriteľom pohľadávok úpadcu a ani komplexným vlastníkom majetku úpadcu tvoriaceho konkurznú podstatu. Avšak vzhľadom na postavenie správcu konkurznej podstaty upravené v ZKV a jeden z účinkov vyhlásenia konkurzu uvedený v ustanovení § 14 ods. 1 písm. a) ZKV, jednoznačne prechádzajú na správcu konkurznej podstaty dispozičné oprávnenia vo veci nakladania s majetkom konkurznej podstaty úpadcu. Do toho spadá aj oprávnenie správcu konkurznej podstaty uzavrieť s odporcom v 2. rade zmluvu o postúpení v rámci speňazovania konkurznej podstaty DZP. Vzhľadom na uvedené dôvody a skutočnosti v odvolacom návrhu navrhol, aby odvolací súd vydal rozsudok, ktorým zmení napadnutý rozsudok vo výroku o určení neplatnosti zmluvy o postúpení tak, že návrh navrhovateľa zamietne.

Odporca v 2. rade podal odvolanie aj proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Cbi 111/05-501 zo dňa 09. 12. 2008. ktorým bol zaviazaný zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku. V tomto odvolaní uviedol, že na základe ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení, je od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu a poskytovania zdravotnej starostlivosti. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom návrhu navrhovateľa je určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, pozostávajúcich zo súm viazaných na osobitnom účte prerozdelenia povinného sú tieto konania vecne oslobodené od súdneho poplatku. Na základe ustanovenia § 210a OSP navrhol, aby prvostupňový súd autoremedúrou toto uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Cbi 111/05-501 zrušil. V prípade, že k tomu nedôjde navrhol, aby v odvolacom konaní tak urobil odvolací súd.

V odvolacej odpovedi navrhovateľ navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť z jeho správnych dôvodov. Z doterajších podaní a prednesov uviedol, že na základe rozhodnutia MZ SR č. 3215/1999-A zo dňa 01. 07. 1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. 07. 1999 bola zrušená

P.. Nadobudnutím právoplatnosti predmetného rozhodnutia, P. stratila oprávnenie vykonávať povinné zdravotné poistenie, t. j. stratila oprávnenie na výkon povinného zdravotného poistenia.

Zákonodarca ukladá osobám, ktoré sú zo zákona povinne zdravotne poistené obdobné povinnosti ako sú povinnosti daňové, preto pre subjekty, ktoré môžu vykonávať povinné zdravotné poistenie stanovil prísne podmienky. V súlade s touto skutočnosťou môže vykonávať zdravotné poistenie, a teda aj hospodáriť s poistným, len subjekt, ktorý bol zriadený zákonom, alebo ktorý má povolenie na vykonávanie zdravotného poistenia vydané MZ SR podľa zákona 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov a od 01. 01. 2005 má vydané povolenie podľa zákona č. 581/2004 Z. z.

V zmysle § 34 zákona č. 273/1994 Z. z. v platnom znení zrušením povolenia na zriadenie poisťovne, vstúpila táto poisťovňa do likvidácie. Zákonodarca v citovanom ustanovení okrem iného upravil postup likvidátora, určil oprávnené subjekty na preberanie poistného a taktiež stanovil prechod pohľadávok zrušenej poisťovne na poisťovňu, ktorá prebrala poistencov zrušenej poisťovne. Súčasne určil účel, na ktorý môžu byť pohľadávky použité. Podľa tohto účelového určenia mali slúžiť na uspokojenie záväzkov zrušenej poisťovne voči zdravotníckym zariadeniam. To znamená, že zákonodarca presne určil oprávnený subjekt, na ktorý môžu pohľadávky prejsť a kto s nimi môže nakladať. Toto zákonné ustanovenie nie je v rozpore ani s ďalším postupom v prípade likvidácie poisťovne, pretože zákonodarca síce určil, že sa postupuje podľa osobitného predpisu, ktorým je v tomto prípade Obchodný zákonník § 70 až 75, ale len v tom prípade ak zákon č. 273/1994 Z.Z. neustanovuje inak. Tento právny postup konkurzný správca porušil, keď v roku 2005 predal pohľadávky zrušenej poisťovne, ktoré podľa zákona č. 273/1994 Z. z. mali prejsť na zdravotnú poisťovňu, ktorá prebrala jej poistencov. Pohľadávky boli účelovo viazané na úhradu záväzkov poskytovateľom zdravotnej starostlivosti za poskytnutie zdravotnej starostlivosti poistencom P.. Súčinnosťou od 01. 01. 2003 zákonodarca jednoznačne stanovil, že pohľadávky na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatok z omeškania a poplatok za nesplnenie oznamovacej povinnosti nie sú pohľadávkami podľa zákona č.273/1994 Z.Z. v znení novely č. 671/2002 Z. z., teda nemohli byť majetkom zrušenej zdravotnej poisťovne a zároveň nemohli tvoriť konkurznú podstatu podľa ZKV. To znamená, že aj keď uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 04. 2001 č. k. 7 K 70/01 súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu P. v konkurze, P. X. X. B., IČO: X.X. pohľadávky zrušenej poisťovne nemohli tvoriť konkurznú podstatu.

Súčasne je potrebné zdôrazniť, že poistné ako také nebolo nikdy majetkom zdravotnej poisťovne, s poistným poisťovne len hospodárili. Od začiatku účinnosti zákona 273/1994 Z. z.

platil bez zmeny § 47 ods.3, ktorý jasne určoval, že majetkom poisťovne nie sú finančné prostriedky, ktoré tvoria základný a účelový fond. Ide o vybrané poistné na zdravotné poistenie, teda aj o finančné prostriedky, ktoré by boli vymožené z pohľadávok na poistnom.

Tvrdenie odporcu, že legislatíva platná v čase vyhlásenia konkurzu nevyučovala pohľadávky z konkurznej podstaty, neobstojí. Novela zákona č. 273/1994 Z. z. (č. 671/2002 Z. z.) iba explicitne odstránila akúkoľvek možnosť iného výkladu. K zrušeniu zdravotnej poisťovne P. došlo za účinnosti zákona č. 273/1994 Z. z. a konkurz na túto poisťovňu bol vyhlásený taktiež za účinnosti tohto zákona a zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze, podľa ktorého konkurzný správca konkurz aj ukončuje. To znamená, že až do ukončenia konkurzu sa postupuje podľa právnych predpisov, ktoré platili tieto pohľadávky bol aplikovaný zákon č.581/2004 Z. z., účinný od 01. 11. 2004 (bez prechodných ustanovení v tejto časti), ktorý zrušil zákon č.273/1994 Z. z.

Sám odporca konštatuje, že podľa vtedy platných predpisov, neboli pohľadávky na poistnom majetkom zdravotnej poisťovne. Správca konkurznej podstaty si pôvodne osvojil tento názor a pohľadávky do konkurznej podstaty nezaradil. Bez týchto pohľadávok bol v roku 2003 schválený plán speňazenia.

Prostriedky zdravotného poistenia, keďže sú určené na úhradu zdravotnej starostlivosti všetkých účastníkov povinného zdravotného poistenia na Slovensku, sa prerozdeľujú medzi všetky subjekty (zdravotné poisťovne), ktoré zdravotné poistenie vykonávajú. V. bola správcom osobitného účtu prerozdelenia povinného zdravotného poistenia v zmysle § 55 zák. č. 273/1994 Z. z. Zahnutím prostriedkov zdravotného poistenia v roku 2005 do konkurznej podstaty a následne ich postúpenie subjektom, ktoré nemajú právo vykonávať zdravotné poistenie, sa správca konkurznej podstaty dopustil aj porušenia § 525 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nie je možné postúpiť pohľadávku, ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpením pohľadávky správcu konkurznej podstaty na subjekty mimo zdravotného poistenia sa tieto nemôžu následne použiť na účel, ktorý im stanovil zákon, t. j. na úhradu zdravotnej starostlivosti. Charakter pohľadávok na poistnom sa nezmenil ani zmenou legislatívy, po nadobudnutí účinnosti zák. č. 581/2004 Z. z., ktorý síce priamo v zákone neriešil problematiku vlastného majetku poisťovne, ale v dôsledku platnosti zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách (§§ 2, 3), je zdravotná poisťovňa subjektom verejnej správy a prostriedky zdravotného poistenia sú verejné zdroje.

Keď sa navrhovateľ ako oprávnený subjekt dozvedel o nezákonnom postupe správcu konkurznej podstaty, podal niekoľko žalobných návrhov, aby zabránil manipulácii s verejnými

zdrojmi. Výzva Krajského súdu Bratislava na možnosť podania vylučovacej žaloby bola navrhovateľovi doručená 01. 02. 2006, teda 6 mesiacov po tom, čo boli pohľadávky správcom konkurznej podstaty postúpené na základe súdom vydaného opatrenia, ktoré sa odvolávalo na plán speňaženia z roku 2003, v ktorom však predmetné pohľadávky zaradené neboli. Navrhovateľka nemala vedomosť o zaradení pohľadávok do podstaty pred ich postúpením a napriek tomu, že opakovane nahliadala do spisu, nemala možnosť toto zistiť, lebo konkurzný spis bol neúplný, neprehľadný a nebolo možné sledovať chronologicky jednotlivé kroky správcu konkurznej podstaty v reálnom čase tak, ako ich tento vykonával. Navyše, počas celého obdobia predchádzajúceho postúpeniu pohľadávok, boli so správcom konkurznej podstaty lebo konkurzný spis bol neúplný, neprehľadný a nebolo možné sledovať chronologicky jednotlivé kroky správcu konkurznej podstaty v reálnom čase tak, ako ich tento vykonával. Navyše počas celého obdobia predchádzajúceho postúpeniu pohľadávok, boli so správcom konkurzného konania vedené rokovania iba v duchu zabezpečenia vlastnej technickej realizácie odovzdania pohľadávok navrhovateľovi správcom konkurznej podstaty. Nikdy nebol spochybnený nárok navrhovateľa na ich prevzatie.

Navrhovateľ urobil podania vo veci úpadcu – P. v konkurze, P. X. X. B., IČO: X.X. ktoré súvisia s uzavretými zmluvami o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 07. 2005, kde postupcom bol JUDr. T. K. a postupníkom spoločnosť Z. s. r. o., Ž.(teraz so sídlom v B.). Postupca i postupník boli preto žalovaní a označení ako odporcovia v 1. a 2. rade. Ide o súdne konania:

Pod spisovou značkou 5Cbi 111/2005, pod spisovou značkou 6 Cbi 111/05, pod spisovou značkou 9Cbi/110/2005, pod spisovou značkou 9Cbi 15i2006, pod spisovou značkou 24C 413/2006 (riešenie problematiky pohľadávok, ktoré boli zaradené do konkurznej podstaty). Navrhovateľ uviedol, že všetky uvedené podania, ktoré v súvislosti s danou problematikou urobil, boli podané konkurznému súdu k č. k. 7K 70/01.

V rámci celého konania i vo vyjadreniach odporca v 2. rade neustále trval na tom, že nie je predmetom sporu speňaženia podstaty, vylúčenia pohľadávok z podstaty a pod. Navrhovateľ sa s týmto tvrdením stotožnil, preto v jednotlivých veciach sú alebo boli vedené samostatné konania. Nie je však možné, aby o neplatnosti zmluvy mohlo byť rozhodnuté bez toho, aby tieto otázky súd nebral na zreteľ. Pri posudzovaní musí byť posúdené nielen splnenie podstatných náležitostí, ale aj všetky okolnosti, ktoré nemožno oddeliť nakoľko sú v príčinnej súvislosti s jej uzatvorením.

Odporca namieta, že aj v prípade, že by navrhovateľ bol v spore úspešný, neznamenaloby to vylúčenie pohľadávok z podstaty. Za tým účelom prebieha samostatné konanie. Odporca ďalej

namieta, že navrhovateľ nemôže preukázať naliehavý právny záujem, nakoľko by sa ani jeho prípadným úspechom v spore neodstránil stav ohrozenia práva navrhovateľa, lebo tento nemá aktívnu legitimáciu. Toto tvrdenie nemá racionálny základ.

Určenie neplatnosti zmluvy o postúpení by malo za dôsledok ukončenie sporu, ktorý je vedený proti navrhovateľovi zo strany odporcu pred Okresným súdom Bratislava V pod č. 24C 413/2006, ktorým si odporca uplatňuje nárok na zaplatenie pohľadávky, ktoré je predmetom tohto sporu teda sumy 25 193 311,45 Sk – čoho priamym dôsledkom by bol prechod verejných zdrojov do súkromnej sféry.

Navrhovateľ bol správcom osobitného účtu prerozdelenia povinného zdravotného poistenia v zmysle § 55 zák. č. 273/1994 Z. z. Náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľ neuplatnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP), bez pojednávania prejednal obe napadnuté rozhodnutia v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal ich preskúmania (§ 212 ods.1, § 214 ods. 1, 2 OSP) dospel k záveru, že ani jedno odvolanie nie je právne dôvodné. Prvostupňový súd rozhodol napadnutým rozsudkom aj uznesením vecne správne, preto jeho rozhodnutia potvrdil (§ 219 OSP).

V súdnej veci bolo viac súdnych sporov riešených na prvostupňovom súde viacerými samosudcami a na odvolacom súde vo viacerých senátoch a preto ani nebolo vyslovené jednoznačné právne stanovisko. Tomuto stavu zodpovedajú aj jednotlivé rozhodnutia a zvlášť postup pre prvostupňový súd bol tým značne sťažený. Pôvodné napadnuté rozhodnutie (7Cbi 111/05 – 325 z 11. decembra 2006) bolo odvolacím súdom (2Obo 17/07 – 416 z 20. júna 2007) zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. V rozhodnutí prvostupňového súdu bol rešpektovaný právny názor vyslovený v zrušujúcom uznesení (ktorým bol viazaný - § 226 OSP), prvostupňový súd rozhodol správne a z niektorých častí terajšieho napadnutého rozsudku vyplýva, že jeho právny názor nie je rovnaký, ako názor odvolacieho súdu, ale záväzný právny názor dodržal. Aj tento postup prvostupňového súdu odvolací súd považuje za správny. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 posledná veta OSP). To platí aj pre odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (§ 211 ods. 2 OSP) s tým, že toto odôvodnenie by malo byť presvedčivé popri účastníkoch aj pre prvostupňový súd. Odvolací súd nemá problém svoj právny záver obhájiť aj keby nebol záväzný.

Odporca v 2. rade podal rozsiahle, takmer desaťstránkové dosť nesúrodé odvolanie, namietajúc aj také skutočnosti, s ktorými sa vyporiadal prvostupňový súd, prípadne v zrušujúcom

rozhodnutí odvolací súd, opakuje ich a neberie ohľad ani na iné argumenty. Odvolací súd ich sústredil do jednotlivých častí a s nimi sa znovu vyporiadal.

Prvou takou otázkou je skúmanie naliehavého právneho záujmu odporcom na podaní návrhu navrhovateľom (§ 80 písm. c/ OSP). Toto splnenie či nesplnenie tejto podmienky je vecou navrhovateľa a súdu a nie argumentom odporcu a vôbec nemôže byť dôvodom zamietnutia návrhu. Zákon ju bližšie nerieši a zopakujeme si, ako ju rieši judikatúra. Podľa nej, púhy nedostatok naliehavého právneho záujmu nemôže byť hmotnoprávnym dôvodom pre zamietnutie návrhu. Ide o procesnú podmienku (je daná v procesnom predpise – OSP) a jej nesplnenie má a môže mať iba procesné dôsledky.

Naliehavý právny záujem zákon priamo nedefinuje, ale ak nevyplýva priamo z návrhu, súd ho zisťuje výsluchom navrhovateľa. Bežne, v praxi súdov sa akceptuje názor prijatý a konštatovaný občianskoprávnym kolégiom bývalého Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky. Podľa neho:

„Ak sa žalobca domáha určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, musí v zmysle ustanovenia § 80 písm. c/ OSP preukázať naliehavý právny záujem na takomto určení. Naliehavý právny záujem na tomto určení jestvuje pritom najmä vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu alebo ak by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Ak naliehavý právny záujem nevyplýva priamo z návrhu, zisťuje sa výsluchom účastníkov. Ak sa vyskytnú nedostatky v návrhoch súdy postupujú podľa ustanovení § 5 a § 43 OSP“.

Tento právny názor bol prijatý a konštatovaný v „Správe o rozhodovaní súdov vo veciach vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam prejednanej a schválenej občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky, Cpj 69/83, z 30. 03. 1982“

S touto správou v skrátenom znení boli súdy v Slovenskej socialistickej republike oboznámené vo „Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR“ (zošit 5/1983, por. č. 28.. str. 136 predposledný a posledný odsek a str. 137 prvý odsek) vydávanom pre služobnú potrebu súdov a štátnych notárstiev v SSR. Práve na str. 137 sa výslovne konštatuje, že dôsledkom tohto procesného nedostatku je zastavenie konania.

Následne táto správa bola pojatá do „Zborníku IV“ “ (Zborník stanovísk, správ, o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SR 1970 – 1983) vydaného Najvyšším súdom ČSSR, Praha 1986, str. 156 až 185 a tento názor je konštatovaný na str. 176, druhý odsek zhora.

Z tohto záveru vyplýva, že len výnimočne na podanom návrhu nebude mať navrhovateľ naliehavý právny záujem, pretože sotva pôjde do súdneho sporu v prípade ak jeho uplatňované právo nebolo dotknuté, alebo realizáciou takého práva nebol poškodený. Ak zákon dáva účastníkovi určité právo a s tým je spojená možnosť domáhania sa tohto práva na súde, nemožno hovoriť o nedostatku naliehavého právneho záujmu, ktorý záujem navrhovateľ v konkrétnej veci nemusel preukazovať, pretože je zjavný z návrhu. Je treba s týmto sa oboznámiť a zbytočne nezaťažovať tým súdy.

Ďalšou právnou otázkou, ktorá je rôzne vysvetľovaná je postavenie ZP P. DZP, od jej vzniku až po jej zánik. Vznik zdravotnej poisťovne ani jej zánik neupravuje Obchodný zákonník. Ten upravuje vznik a zánik obchodných spoločností a družstiev, ako právnických osôb. V prípade zdravotnej poisťovne ide o právnickú osobu v zmysle § 18 ods. 2 OZ v spojení so zákonom o zdravotnej starostlivosti. V týchto právnych normách, doplnených ešte rozhodnutiami centrálného správneho orgánu (Ministerstva zdravotníctva SR), možno zistiť spôsob vzniku (zriadenia) právnickej osoby, spôsob jej činnosti a spôsob jej zániku (zrušenia). Tieto právne normy určujú, že k vzniku aj zániku tejto právnickej osoby sa obligatórne vyžaduje jej zápis práve do obchodného registra a nie do iného registra (§ 19 ods. 1, 2 OZ) a tiež výmaz z toho registra, ak sú preto splnené podmienky. Je mylný názor, že práva a povinnosti zrušenej zdravotnej poisťovne celkovo zanikajú až výmazom z obchodného registra. O odňatí a prechode niektorých práv (medzi ktoré patrí aj právo na pohľadávky za zdravotné poistenie) je rozhodované pri zrušení zdravotnej poisťovne a aj to, na ktorú poisťovňu tieto práva prechádzajú. Tým okamihom dochádza k singulárnej sukcesii, prechodu práv zo zdravotnej poisťovne na V. a to predtým, ako na P. DZP bol vyhlásený konkurz a tým má právo tento nástupca vstupovať do všetkých práv s tým spojených. Zjednodušovanie skončenia súdneho konania tak často realizovaného na súdoch, výmazom právnickej osoby z obchodného registra, právnická osoba a tým aj jej právna subjektivita, čo sa realizuje hlavne pri konkurznom konaní, nie je na mieste. Z toho totiž možno vyvodiť, že pri akomkoľvek zlikvidovaní právneho subjektu súd sa zbaví aj sporu tým, že ho zastaví. Postup je to nesprávny.

Zákon o obchodnom registri (č. 530/2003 Z. z.) má evidenčnú povahu aj keď s konštitutívnymi účinkami. Tie sa prejavujú v pozitívnom princípe publicity. Ako už bolo povedané obchodný register nerieši ani vznik ani zánik právnickej osoby, ale napriek tomu, či sú splnené podmienky pre výmaz z obchodného registra, je snaha tento výmaz docieľiť. V konkurznom konaní neberie sa ohľad na incidenčné spory, ktoré boli vyvolané konkurzom a do ich skončenia ani konkurzné konanie nemožno ukončiť. Konkurz sa

vyhlasuje na majetok dlžníka, napr. pri dedení dedí sa majetok poručiťa. Ale mimo majetku tu môžu byť aj nemajetkové práva, s ktorými treba naložiť, v rámci právnických osôb ich likvidáciou.

V tejto súvislosti prvým hľadiskom, ktoré nemožno opomenúť je prechod práv a povinnosti zo zrušenej poisťovne na V. v personálnom teda poisteneckom poňatí. Všetky práva a povinnosti vo vzťahu k poistencom prešli na V. v takom rozsahu, v akom ich má táto poisťovňa v súvislosti s vlastnými poistencami. V tom rozdiel nemôže byť. Je len samozrejmé, že na tieto práva nie je možné nijako siahat', pretože v opačnom prípade by bývalí poistenci zrušenej poisťovne, bez vlastnej viny, mali menej práv ako ostatní, čo by bolo v rozpore s Ústavou SR aj Listinou ľudských práv.

Druhým hľadiskom, pre posúdenie veci je otázka pohľadávok dlhov a iných záväzkov zrušenej poisťovne ku dňu jej zrušenia, vlastne sféra majetková. Rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva SR o zrušení D.,P.“ odkazuje na postup podľa osobitného predpisu (Obchodný zákonník - § 70 až § 75) pri zrušení s likvidáciou. Neznamená to, že tu prestáva platiť zákon o zdravotnom poistení. Návrh na vyhlásenie konkurzu mohol podať okrem iných aj likvidátor zrušenej spoločnosti (§ 4 ods. 1, zák. č. 328/1991 Zb. ZKV v znení noviel). Po zrušení „P.“ takýto právny stav nastal. Pre veriteľov nastali štandardné podmienky a stanovený postup, ako pri iných spoločnostiach, ktoré boli zrušené prípadne na majetok ktorých bol vyhlásený konkurz. Obchodný zákonník ani ZKV v prípade zdravotnej poisťovne neobsahujú osobitnú úpravu. Je nepochybné, že v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok zrušenej zdravotnej poisťovne ide o špecifický prípad, ale jeho osobitosť sa prejavuje, len pokiaľ vyplýva zo zákona o zdravotnej starostlivosti. Neznamená to, že by Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky nemohlo rozhodnúť o záväzkoch zrušenej zdravotnej poisťovne ako aj o pohľadávkach veriteľov osobitne svojím rozhodnutím mimo zákona o konkurze a vyrovnaní. Tak sa aj stalo, ako je to vyššie uvedené. Rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva SR určilo, čo treba uhrádzať z nezaplatených pohľadávok zrušenej poisťovne. Pokiaľ sa odporca v 2. rade dovoľáva toho, že v novele zákona o zdravotnom poistení nie sú prechodné a záverečné ustanovenia, odvolací súd konštatuje, že podľa legislatívnych pravidiel nebolo potrebné ich tam dať, pretože k nijakej odlišnej úprave nedošlo, len k spresneniu pôvodnej úpravy. Správne to vysvetľuje aj navrhovateľ v odvolacej odpovedi, ktorá je vyššie citovaná.

Záver je ten, že pohľadávky zrušenej poisťovne netvorili jej vlastníctvo (nároky), že tieto prešli na V. a tým ani pri vyhlásení konkurzu na DZP P. nemohli byť správcom konkurznej podstaty pojaté do súpisu konkurznej podstaty. Touto otázkou sa zaoberal odvolací súd už

v odvolacom konaní 2 Obo 225/07 z 31. 01. 2008 . v ktorom rozhodoval v odvolacom konaní proti uzneseniu prvostupňového súdu 9Cbi15/06 – 44 . v ktorom sa navrhovateľ domáhal vylúčenia veci z konkurznej podstaty ZP P..

Nie je dost' jasný postup správcu konkurznej podstaty JUDr. T. K. v samotnom konkurze ZP P., ale ani postup konkurzného súdu. V spisoch sa nachádzajú (boli pripojené na výzvu odvolacieho súdu) písomné podania, tzv. „Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorené podľa §§ 524 – 530 Občianskeho zákonníka a ustanovení § 27 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní“. K ich uzavretiu došlo dňa 07. 07. 2005 medzi postupcom JUDr. T. K. SKP a Z. spol. s. r. o., so sídlom H. č. X. Ž.. Nejasnosť spočíva v tom, že týmito zmluvami dochádza k právnomu postupu, ktorý zákon nepozná. Ustanovenie § 524 ods. 1/ Občianskeho zákonníka stanoví, že „Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému“.

Ďalej ustanovenie § 7 ods. 4 ZKV (zákon č. 328/1991 Zb.) upravuje stav konkurzného veriteľa (jeho zmenu). Podľa tohto ustanovenia:

„Ak došlo počas konkurzu k zmene veriteľa pohľadávky zo zákona alebo zo zmluvy, účastníkom konkurzu sa namiesto pôvodného veriteľa stáva nový veriteľ; pôvodný veriteľ a nový veriteľ túto skutočnosť oznámia súdu. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky, v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky. K zmene účastníka konania dochádza doručením oznámenia tejto skutočnosti súdu, najneskôr však do vydania rozvrhového uznesenia (§ 30 ods. 1). Ak oznámenie nie je doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky a v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky, súd rozhodne o nepripustení zmeny účastníkov konkurzu uznesením. Na zámenu účastníkov konkurzu sa nevzťahuje osobitný predpis. 1b)“.

Z týchto odcitovaných ustanovení možno vyvodit', že na prevod pohľadávok za poistné nemožno aplikovať ustanovenie § 524 až § 530 OZ v konkurznom konaní, v súvislosti so správcom podstaty, pretože správca konkurznej podstaty nie je a nemôže byť ani postupcom ani postupníkom podľa Občianskeho zákonníka a v tomto prípade sa nepostupuje podľa OZ ale podľa ZKV. ZKV (§ 7 ods.4) postúpením upravuje zmenu konkurzného veriteľa a tým nie je správca podstaty. Do úvahy pripadá prechod pohľadávky ako veci v rámci speňaženia (predaja), ale nie pohľadávky za poistné. ZKV nerušil ani nenahradil zákon o zdravotnej starostlivosti. Zmluva o postúpení pohľadávok za zdravotné poistenie svojím obsahom a účelom odporuje zákonu a prieči sa dobrým mravom a tým je neplatná s dôsledkami absolútnej neplatnosti (§ 39 OZ). Dobrým mravom sa prieči tým, že verejné finančné prostriedky, ktoré majú slúžiť na

„údržbu“ ľudského zdravia, na úhradu za lieky, na odmenu tým, čo sa priamo starajú na zachovaní zdravia, ako to upravuje zákon o zdravotnej starostlivosti, postupom aký zachoval správca konkurznej podstaty a konkurzný súd, tieto pohľadávky menili svoju povahu a finančné prostriedky z nich získané by mohli slúžiť na financovanie takých vecí, čo so starostlivosťou o zdravie nemajú nič spoločné. Správca konkurznej podstaty nemal tieto pohľadávky zobrat' do súpisu podstaty a konkurzný súd dávať k nim dispozičný súhlas. Žalovaný vyvodzuje svoje práva z konkurzného konania. V tom treba uviesť, že platí v práve stará zásada „ius ex iniuria non oritur“ (právo nevzniká z bezprávia), teda na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné platné práva.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil.

Vecne správne je aj uznesenie prvostupňového súdu a preto ho odvolací súd potvrdil. Hmotnoprávnym predpisom, na ktorom žalovaný v 2. rade obranu svojho práva (platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok) zakladal, je Občiansky zákonník (prípadne aj ZKV). Týmto postupom došlo k snahe zmeniť povahu pohľadávky, ktorá nemá nič spoločné s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, žalovaný v 2. rade zdravotnú starostlivosť v zmysle citovaného zákona neposkytuje a preto sa na neho nevzťahuje vecné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Úspešnému navrhovateľovi odvolací súd náhradu odvolacích trov nepriznal, aj keď mu vzniklo na ich náhradu právo, pretože ich výslovne neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.

